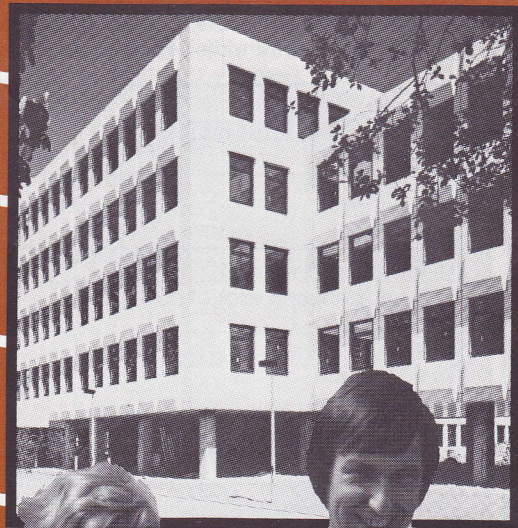

SCHEEP

ENTIKA

20e jaargang
nummer 1
september
1980

Een jaar
vrijheid ▾

◀ Shell pensioenfonds
sterk gegroeid

SCHIP EN KA

Maandblad voor
het vloot- en walpersoneel van
Shell Tankers B.V.

Postbus 874
3000 AW Rotterdam
Tel.: 010-696911

Indien het toestelnummer van degene met wie u wilt spreken bekend is, kan men rechtstreeks de verbinding tot stand brengen door aansluitend na 69 dat nummer te draaien.

Medische Dienst 696131

Maatschappelijk Werk 696105
Kamer 9.10

Ondernemingsraad Vloot 696146
Kamer 5.08

Twintigste jaargang, nummer 1
september 1980

Redactie
R. Kleijn, W. N. Wouters
010-696127

'Schip en Ka' wordt gratis toegezonden aan het huisadres van alle personeelsleden en gepensioneerden van Shell Tankers B.V. Buitenstaanders kunnen te allen tijde een jaarabonnement nemen door overschrijving van f 17,50 op girorekening 10349 t.n.v. Shell Tankers B.V. Rotterdam, of door overmaking van dit bedrag op bankrekening No. 42.17.83.249 bij de Amrobank, Coolingsingel 119, Rotterdam, onder vermelding 'Abonnement Schip en Ka'.

Hoewel Shell-maatschappijen een eigen identiteit hebben, worden zij in deze publikatie soms gemakshalve met de collectieve benaming 'Shell' of 'Groep' aangeduid in passages die betrekking hebben op maatschappijen der Koninklijke/Shell Groep of wanneer vermelding van de naam van de maatschappij(en) gevoeglijk achterwege kan blijven.

Voor het geheel of gedeeltelijk overnemen of bewerken van artikelen dient men de toestemming van de redactie te vragen. In de meeste gevallen zal die graag gegeven worden.

Vormgeving
Tijl Vorm

Druk
Tijl Zwolle bv

IN DIT NUMMER

Shell pensioenfonds sterk gegroeid	4
Een jaar vrijheid	8
Schoon schip	12
Met pensioen	13
Personalia	14
'Jan Backx' exit	16

De benzineprijs Objectieve voorlichting

In een recente publicatie in het blad 'Koopkracht' rekent Konsumenten Kontakt zijn lezers voor, dat de benzineprijs in Nederland te hoog zou zijn. Daarbij schrijft men onder andere dat de oliemaatschappijen er belang bij hebben als de prijzen op de vrije markt hoog zijn en deze dan ook metterdaad beïnvloeden, omdat die noteringen mede de maximum-prijzen voor benzine en andere olieproducten Nederlandse markt voor een groot deel bepalen.

Deze publicatie is voor ons aanleiding om in dit artikel nadere aandacht te besteden aan de prijsvorming van olieproducten in Nederland.

De controle op het prijsniveau wordt in Nederland gevoerd door het Ministerie van Economische Zaken, via het zogenaamde 'maximum prijs-systeem'. Economische Zaken heeft dit systeem een aantal jaren geleden, na uitvoerige besprekingen met de oliemaatschappijen en handelaren-organisaties, ingevoerd. Het is een 'markt georiënteerd' systeem waarbij de maximumprijs van een produkt in principe wordt gevormd door de optelsom van de vrije markt-notering plus een door EZ goedgekeurde marge voor groot- en kleinhandel, plus accijns en BTW. De maximumprijs voor de zgn.

bulk-olieproducten is echter slechts in zoverre gekoppeld aan de vrije markt-notering, dat deze prijs een bepaald plafond niet te boven mag gaan. Dat plafond is bepaald op 106% van de, maandelijks door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde, gemiddelde invoerwaarde van ruwe olie voor de gezamenlijke Nederlandse raffinaderijen plus een raffinage-vergoeding van f 20,— per ton.

Gedurende het gehele jaar 1979 en de eerste maanden van 1980 zijn de maximum prijzen van de bulk-olieproducten – d.w.z. benzine, gas/dieselolie, petroleum en stookolie – door dit plafond bepaald. De vrije markt-noteringen lagen op een hoger niveau en hebben gedurende deze periode geen invloed gehad op de Nederlandse maximum-prijzen. Ter illustratie: in juli 1979 zou op basis van de vrije markt-noteringen de binnenlandse maximumprijs voor benzine f 1,50 per liter geweest zijn; in werkelijkheid bedroeg de prijs f 1,19 per liter als gevolg van de hierboven genoemde plafondering.

De bewering van Konsumenten Kontakt dat de oliemaatschappijen door het opdrijven van vrije markt-noteringen het binnenlandse prijsniveau van

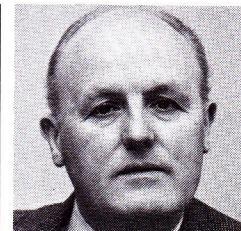
Kinderbijslag Met ingang van 1 juli 1980 werden de kinderbijslagbedragen als volgt gewijzigd.

	per kwartaal	
	nieuw bedrag	oud bedrag
1e kind (geboren na 1.1.1979)	f 130,—	f 130,—
1e kind (geboren voor of op 1.1.79)	f 259,—	f 259,—
2e kind	f 428,—	f 420,—
3e kind	f 432,—	f 423,—
4e en 5e kind	f 522,—	f 511,—
6e en 7e kind	f 575,—	f 564,—
8e en elk volgend kind	f 634,—	f 621,—

Deze verhoogde bedragen zullen wat betreft het vlootpersoneel in de loop van oktober 1980 worden uitbetaald.

VLOOTCIRCULAIRES

No.	Datum	Onderwerp
1634	28.7.80	CAO-wijzigingen Europees vlootpersoneel
1635	24.7.80	Inhuren van lokale werkkrachten
1636	30.7.80	Koersen (PCOR)
1637	4.8.80	Pokken vaccinatie (PCOR)
1638	7.8.80	Unitor gas- en zuurstof-installaties (PCOR)
1639	12.8.80	Overlijden 1e stuurman C. L. Heijboer (PCOR)

Afscheid gaat nemen

J. Beekhuizen - DFP/3
Afscheidsreceptie op vrijdag 7 november 1980 - 16.00 uur
Ook varende collega's die met verlof zijn en van hun belangstelling blij willen geven zijn van harte welkom op de afscheidsreceptie, die in de lunchkamer wordt gehouden.

s in Nederland ng van de consument

olieprodukten hebben beïnvloed, mist dus in ieder geval voor het jaar 1979 elke feitelijke grond.

Op dit moment (augustus 1980) is het binnenlandse olieprijsniveau wel weer gekoppeld aan de vrije markt-noteringen, omdat wij ons thans bewegen op een niveau dat ligt beneden

het eerder genoemde plafond van 106% van de ruwe olie-invoerwaarde. Interessant is het dan nu, waar te nemen dat de prijzen gedurende de afgelopen drie maanden, nl. per 1 juni en 1 augustus, verlaagd werden. Deze prijsverlagingen zijn – ook al omdat de ruwe olie-prijzen nagenoeg gelijk gebleven zijn – uiteraard niet in het

belang van de oliemaatschappijen. Als zij toch plaats vinden, moet dat tenminste een aanwijzing zijn dat het met de beïnvloeding van de vrije markt-noteringen door de oliemaatschappijen niet zo'n vaart loopt. Ook de bewering van Konsumenten Kontakt dat de Nederlandse benzine-prijzen, ontdaan van accijns en

Waarom de olieprijs steeds maar stijgen.

Belangwekkende informatie over de gestegen prijs van ruwe olie alsmede over de oorzaken en de gevolgen daarvan, vindt u ook in deel 17 van de Shell helpt-serie, dat vorige maand in de gebruikelijke oplage werd verspreid, met als titel: Waarom de olieprijs steeds maar stijgen.

De prijs van superbenezine in Europa in centen per liter

	pomprijs incl. belasting en marge pomphouder			accijns en omzetbelasting			bruto-opbrengst maatschappij		
	1-9-79	1-1-80	24-7-80	1-9-79	1-1-80	24-7-80	1-9-79	1-1-80	24-7-80
W.-Duitsland	121,0	122,3	137,8	62,3	62,5	64,7	49,7	50,7	63,8
Frankrijk	143,5	145,1	169,9	90,0	90,3	96,8	47,2	48,5	65,9
Nederland	125,2	134,8	149,2	68,0	73,8	76,0	48,0	51,5	63,3
België	126,7	145,2	165,6	69,6	77,4	90,6	49,6	59,7	66,7
Oostenrijk	120,7	121,0	143,8	63,3	63,4	73,4	50,9	51,0	63,3
Zwitserland	134,6	138,5	137,6	71,4	70,5	71,3	54,6	59,6	57,8
Zweden	112,5	129,2	143,3	51,4	63,6	66,7	51,8	55,6	66,1
Denemarken	156,4	140,2	179,1	96,6	88,0	103,3	50,7	43,8	66,1
Noorwegen	114,3	125,6	160,6	62,9	70,9	80,7	42,7	46,0	68,6
Gr.-Britannië	111,9	109,7	139,5	49,4	48,5	65,5	50,2	51,0	67,4

omzetbelasting, in vergelijking met de andere Europese landen hoog zouden zijn, is niet juist. Dat blijkt uit de opgave van de benzineprijzen in een tiental Europese landen, die wij bij dit artikel opnemen.

In deze opsomming zijn de prijzen van superbenezine gegeven, met daarbij de bedragen die aan de overheid worden afgedragen in de vorm van omzetbelasting en accijns, en de bruto-opbrengst voor de oliemaatschappijen in de verschillende landen. Ter vergelijking zijn de cijfers opgenomen per 1 september 1979, 1 januari 1980 en 24 juli 1980.

VERZOEKE VOOR SCHEEPSINFORMATIE TE BELLEN

(010) 130954

m.s. Abida
m.s. Acila
m.s. Acmaea
m.s. Acteon
m.s. Cinulia
m.s. Crania

(010) 130955

m.s. Dallia
m.s. Daphne
m.s. Diadema
m.s. Diloma
m.s. Dione
m.s. Dosina

(010) 130956

m.s. Felania
m.s. Felipes
m.s. Ficus
m.s. Flammulina
m.s. Fossarina
m.s. Fossarus
m.s. Fulgur

(010) 130957

m.s. Fusus
s.s. Kylix
s.s. Laconica
s.s. Latia
s.s. Latirus
s.s. Lepton

(010) 130958

s.s. Macoma
s.s. Marinula
s.s. Meta
s.s. Mytilus
m.s. Niso
s.s. Ondina
s.s. Onoba

(010) 130959

s.s. Sepia
m.s. Tagelus
s.s. Viana
s.s. Vitrea
s.s. Zafra
s.s. Zaria

Jaarverslag 1979 is verschenen

Shell pensioenfonds sterk gegroeid

Bijgaande beschouwing over het jaarverslag 1979 van de Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF) is geschreven door de heer E. Damen, financieel columnist van NRC Handelsblad. Een buitenstaander voor zover het de rechtstreekse betrokkenheid bij het Pensioenfonds betreft, maar een 'insider' wanneer het gaat om objectieve beoordeling van financiële gegevens. De heer Damen heeft enkele zijns inziens belangrijke gedeelten uit de inhoud van het jaarverslag weergegeven en besproken. Hij is ervan uitgegaan dat de fondsleden – zoals in het algemeen bij deelnemers aan fondsen en dergelijke instellingen het geval is – slechts in beperkte mate belangstelling hebben voor financieel cijfermateriaal, zolang ze de overtuiging hebben dat hun zaken volgens de wettelijke en morele regelen der kunst worden behartigd. Het complete jaarverslag – waarmee, volgens Damen, een grote verzekeringsmaatschappij eer zou inleggen – is overigens voor liefhebbers en deskundigen wel goed voor een paar avondjes studie.

Degenen die over een exemplaar van het Jaarverslag 1979 van de Stichting Shell Pensioenfonds willen beschikken kunnen dit aanvragen bij de sectie DFP/4 (telefoon 010-696127). Bij kantoorbezoek kan desgewenst een Verslag worden afgehaald op kamer 6.01.

De omvang van de Stichting Shell Pensioenfonds – zoals de officiële naam sinds verleden jaar luidt – is in 1979 aanmerkelijk toegenomen. Dit blijkt uit het jaarverslag dat het fonds dezer dagen heeft uitgebracht. Het aantal leden en gepensioneerden was groter dan ooit. Het inkomen uit bijdragen van leden en maatschappijen bereikte een hoogtepunt, zodat er een belangrijke vergroting van het vermogen optrad, ondanks de stijgende uitkeringen. Van gunstige invloed op de groei van het vermogen – dat ook in de toekomst de uitkeringen mogelijk moet maken – was een verdere stijging van het gemiddelde rendement op de beleggingen. Daarbij was de vrijwel overal ter wereld sterk gestegen rente van grote betekenis, hoewel ook gunstig gekozen beleggingsobjecten hun steentje bijdroegen aan de groei van het inkomen. Eind 1979 had het fonds 16.059 leden tegen 15.714 een jaar eerder. De toeneming was mede een gevolg van het feit dat 281 Nederlandse

scheepsgezellen in dienst van Shell Tankers, tot de Stichting toetraden. Het aantal adspirant- en potentiële leden steeg in 1979 van 1891 tot 2086. Het aantal gepensioneerden overtrof voor de eerste maal 10.000 en bedroeg 10.211 tegen 9.846 een jaar tevoren. Ook het aantal gepensioneerden met een uitgesteld pensioen, waarvan de betaling nog niet is ingegaan, nam toe en wel van 4460 tot 4677. Door de toeneming van het aantal leden steeg het inkomen uit door de leden betaalde pensioenpremies, terwijl tegelijk de stortingen door de maatschappijen groter werden. Het totale inkomen uit ledenpremies, maatschappijbijdragen en baten van beleggingen steeg van (afgerond) f 674 miljoen tot f 746 miljoen en groeide daarmee sterker dan het totaal van uitgekeerde pensioenen plus duurte-toeslagen, dat toenam van f 219 miljoen tot f 236 miljoen. Dat was ook nodig, omdat de groei van het aantal pensioengerechtigden het noodzakelijk maakt dat er een groter vermogen beschikbaar is voor het opvangen van de toekomstige verplichtingen, de zogenoemde premie-reserve of wiskundige reserve van het fonds. Deze steeg van f 4,1 miljard tot bijna f 4,6 miljard. Daarmee is de Stichting Shell Pensioenfonds een van de zeer grote (en krachtige) pensioenfondsen in Nederland. Overigens zit in deze reserve een stille reserve verborgen, maar dat soort

Geschiedenis

Feitelijk bestaat de Stichting Shell Pensioenfonds al sinds 1913, toen het 'Voorzieningsfonds der Verbonden Petroleum Maatschappijen' werd opgericht. Leden en maatschappijen storten ieder 10 procent van de salarissen. De uitkeringen bestonden uit de bijdragen en de opgebouwde rente. Hoewel het voor die tijd een vooruitstrevend pensioenfonds was, ging de Groep in 1938 een heel stuk verder door het (premiervrije) Pensioenfonds der Bataafsche Petroleum Maatschappij op te richten, dat alleen openstond voor mannelijke werknemers. Het maximaal bereikbare pensioen was toen 40 procent over een gemiddeld salaris. Na de Tweede Wereldoorlog kwam het Pensioenfonds der Koninklijke

Shell, dat in 1949 werd omgedoopt in, kortweg, Shell Pensioenfonds. Ook toen was de basis een gemiddeld salaris. Wel waren de salarissen inmiddels aanmerkelijk gestegen, maar in de loop van 1957 werd toch overgegaan op de 'final-pay'-formule. Regelmatig kwamen er verdere verbeteringen, ook voor de weduwen. Uiteraard was ook van invloed dat inmiddels in Nederland de 'AOW' was ingevoerd, waaraan ook de Shell-employé's moesten betalen en die dus moest worden ingebouwd in de voorzieningen van de maatschappij. Een belangrijke stap werd genomen in 1970, toen de toekenning van duurtetoelagen reglementair werd vastgelegd. In 1979 – het 31e boekjaar van het fonds zoals het nu functioneert – werd de officiële naam Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF).

voorzichtigheden behoort tot het normale beleid van verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen. De premiereserve wordt namelijk als het ware van twee kanten opgebouwd. Aan de ene kant blijkt uit de boekhouding 'wat er is' aan beleggingen en geld. Aan de andere kant wordt door de actuariële staf berekend 'wat er ten minste moet zijn'.

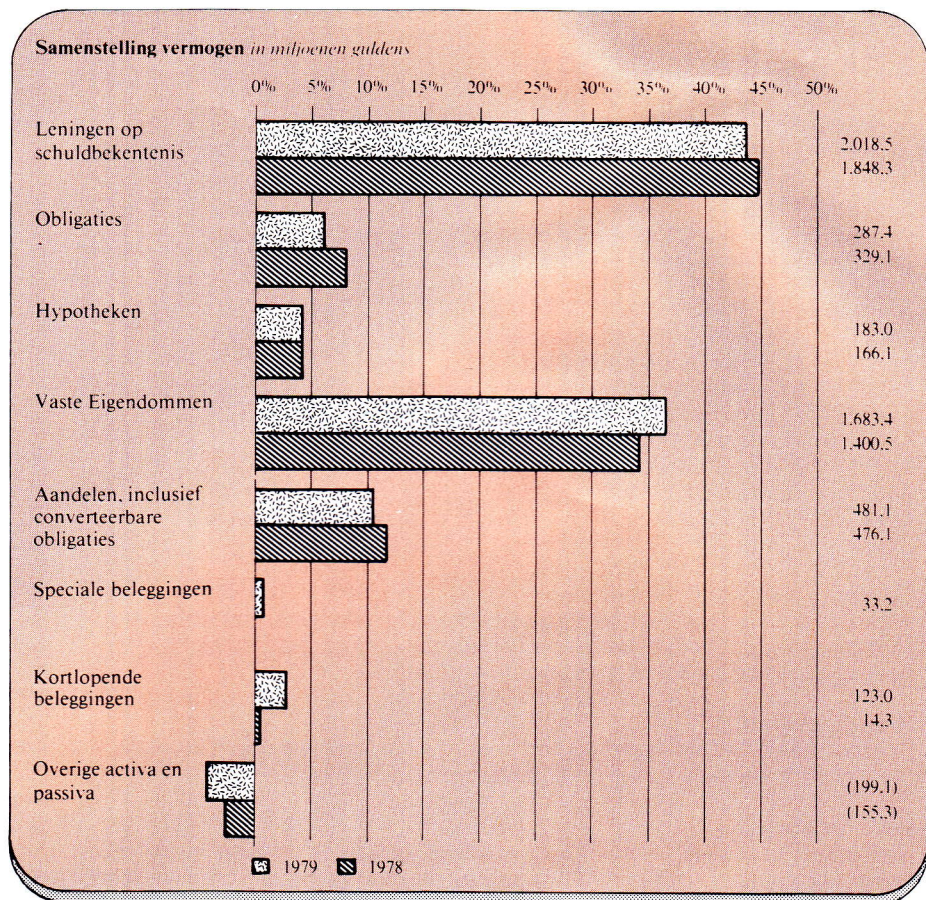
Uit het in het jaarverslag opgenomen rapport van de actuarissen blijkt onder andere dat zij uitgingen van de veronderstelling dat de beleggingen gemiddeld niet meer zouden opbrengen dan 4 procent rente of rendement. In feite werd op de beleggingen van het fonds in het afgelopen jaar een rendement van 7,25 procent behaald tegen 7,01 procent in 1978. Verder zijn ook de waarderingsgrondslagen voor beleggingen in effecten (aandelen en obligaties) en onroerend goed aan de veilige kant.

Beleggingen: 'Niet alle eieren in één mandje'

Bij het fonds is sprake van een sterke spreiding van het vermogen over de verschillende mogelijkheden voor belegging. Die spreiding strekt zich niet alleen uit over de verschillende soorten, zoals aandelen, obligaties en vastgoed, maar ook geografisch.

Van het totale vermogen is nog steeds een zeer groot deel (75 procent) belegd in de guldenstafeer (Nederland), omdat het fonds alleen pensioenverplichtingen in gulden kent. Maar er is een stijging waar te nemen van de beleggingen in de Verenigde Staten, omdat daar de mogelijkheden in het algemeen ruimer zijn dan in Europa. Het aandeel van de Amerikaanse beleggingen (naar aanschaffingswaarde) was eind 1979 tot 12 procent van het vermogen opgelopen. Om het lijstje volledig te maken: in België is 5 procent van het vermogen belegd en in Frankrijk 4 procent, terwijl in Duitsland en in andere landen tezamen 4 procent van het vermogen is belegd.

Wat de nieuwe beleggingen in 1979 betreft werd er voor f 371 miljoen belegd in zogenaamde vastrentende waarden, dit wil zeggen leningen, obligaties en hypotheek. Dat was meer dan het toch al hoge niveau van investeringen in vaste eigendommen van f 311 miljoen. Bij een van de grote internationale beleggingsfondsen, waarvan de aandelen gespreid zijn over de hele wereld, stond eens in een jaarverslag, dat één van de opgaven voor een beleggingsfonds is: te zorgen dat niet alle eieren in één mandje liggen. Spreiding van het vermogen is niet alleen het geheim van de veiligheid, maar ook meestal van een goed rendement. Een goed functionerend pensioenfonds kan niet volstaan met het kopen van (op het moment) relatief hoog rentende staatsobligaties en industriële leningen, maar moet voortdurend reageren op de wisselende

omstandigheden van de markt. Voor een effectief en actief beleggingsbeleid is een team van specialisten aan de Carnegieaan in Den Haag voortdurend op zijn qui-vive en daarvoor uitgerust met de nodige, moderne hulpmiddelen. Het vinden van de beste objecten vergt een goede informatie. Daarbij wordt soms samengewerkt met derden, aldus

Bestuur en directie

Doordat drs. D. de Bruyne voorzitter werd van het Comité van Directeuren der Koninklijke/Shell Groep, is hij per 1 januari 1980 afgetreden als voorzitter van de raad van bestuur van het fonds; de zaken van het fonds en die van de maatschappij(en) worden zoveel mogelijk gescheiden gehouden. Hij is hierin opgevolgd door drs. O. C. Fischer. Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is mr. J. den Hartog afgetreden als lid van de raad van bestuur. Hij is opgevolgd door mr. O. P. D. Croiset van Uchelen. Algemeen directeur van het fonds J. W. Droog ging eveneens met pensioen en werd opgevolgd door drs. J. J. de Kort. Door de pensionering van de heer J. H. van Achthoven kwam er een vacature als directeur van de Stichting, waarin is voorzien door de benoeming van drs. A. C. Roodhuyzen (per 1 april 1980).

het verslag, uiteraard vooral bij het vastgoed. Hoewel in Nederland in het bijzonder bedrijfsaccommodatie (kantoren) een belangrijke sector voor investeringen in vastgoed is, belegt het fonds ook in woningen. Zo zijn in 1979 woningen in Raamsdonksveer en Leiderdorp opgeleverd. Vroeger werd er relatief veel belegd in premie-huurwoningen, maar de toegestane rendementen en andere onder de bepalingen van de overheid vallende voorwaarden doen dit soort investeringen ongunstig afsteken t.o.v. andere beleggingsmogelijkheden. Het fonds verstrekt ook hypothecaire leningen. Daarop werd in 1979 een gemiddeld rendement gemaakt van 9,59 procent.

Werking van een pensioenfonds

In 1672 werd in het anders vreedzame Den Haag de voormalige raads-pensionaris Johan de Witt vermoord. Hij was een politieke figuur van historische betekenis voor de Nederlanden, maar hij was ook een origineel-denkende geleerde die mede wordt beschouwd als een van de grondleggers van de verzekeringswiskunde. Verzekeringswiskunde is eigenlijk meer statistiek dan wiskunde, hoewel er met formules wordt gewerkt. Met behulp van de verzekeringswiskunde wordt geprobeerd te becijferen hoe groot bij een verzekeringsmaatschappij of pensioenfonds de beschikbare middelen moeten zijn om niet alleen op het gewenste moment van iemands

Enkele begrippen:

Actuaris:

Verzekeringswiskundige; wiskundig adviseur van het bestuur en verantwoordelijk voor de berekening van de premiereserve.

Afkortingen:

AAW – Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
 AOW – Algemene Ouderdomswet
 AKW – Algemene Kinderbijslagwet
 AWBZ – Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
 AWW – Algemene Weduwen- en Wezenwet
 WAO – Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
 WW – Werkeloosheidswet
 ZFW – Ziekenfondswet
 ZW – Ziektewet

Contante waarde:

Waarde op dit moment van een later uit te keren of te ontvangen bedrag. Door de samengestelde interest(rekenrente) groeit de contante waarde aan tot het bedrag dat in de toekomst moet worden uitbetaald.

Premiereserve:

Het bedrag dat tezamen met de nog te ontvangen premies nodig is om de toekomstige pensioenuitkeringen te kunnen doen.

Rekenrente:

Het rentepercentage, waarvan bij het berekenen van de pensioenaanspraken wordt uitgegaan. In het algemeen de rente die men onder alle omstandigheden met de belegde gelden denkt te kunnen kweken.

Sterftetafel:

Afleiding per geboortjaar van de sterftetekans en de gemiddelde levensduur van de (Nederlandse) bevolking. Wordt gebruikt bij de berekening van de premiereserve.

pensionering, maar te allen tijde gedane uitkeringstoezeggingen te kunnen nakomen.

Daarvoor is in de eerste plaats nodig te weten wat er in zo'n pensioenfonds komt uit premiebetalingen, stortingen door de maatschappij(en) en rente (rendement). Het is verder nodig enige zekerheid te hebben over de duurzaamheid van de beleggingen. Van belang is ook te weten wanneer de leden met pensioen gaan (globaal met 60 bij Shell, maar nog geen haalbare kaart bij de meeste pensioenfonds) en dan vooral hoe oud ze geacht kunnen te worden. Tegenwoordig worden de mensen nogal wat ouder dan een halve eeuw geleden. Johan de Witt had al in de gaten dat de gemiddelde ouderdom van groot belang is bij het schatten van de vereiste reserves in de levensverzekeringsbusiness.

'Sterftetafels'

De kennis omtrent de ouderdom en de sterfteverwachtingen bij de actieve beroepsbevolking wordt gehaald uit 'sterftetafels', die weer gemaakt worden uit de gegevens waarover de overheid beschikt. De SSPF maakt gebruik van de diensten van het Actuariel Adviesbureau v/h Smit en Bunschoten. Het vak van actuaris vergt naast een praktische instelling een wetenschappelijke en theoretische achtergrond. Er komt heel wat studie aan te pas om een volledig gebreveteerd actuaris te worden, afgezien van enig aangeboren talent voor deze materie. Ir. Smit was indertijd één van de Grand Old Men in de actuariële wetenschap en praktijk. De sterftetafels waarmee bij de SSPF wordt gewerkt, zijn in het beroepsverkeer bekend als GBM 1971-1975 en GBV 1971-1975. De letters staan voor Gehele Bevolking Mannen en Gehele Bevolking Vrouwen.

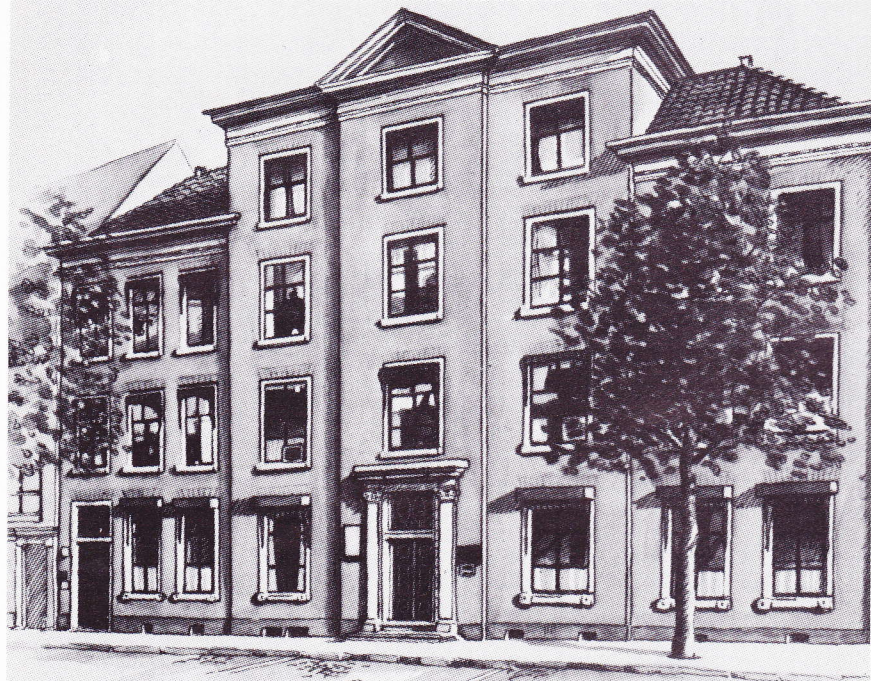
Er wordt met de meest recente cijfers gewerkt, waarbij kan worden aangetekend dat voor een goede verzekeringsverzorging de 'volkstellingen' niet zonder belang zijn, al komt het gros der nodige gegevens door de gangbare bevolkingsadministratie (aangifte bij geboorte en overlijden, huwelijk e.d.) toch wel in overheidshanden.

Uit de sterftetafels kunnen met grote statistische zekerheid de gemiddelde levenskansen worden berekend. Met andere woorden: hoe lang er pensioen zal moeten worden uitgekeerd aan een personeelslid dat niet langer in actieve dienst is. Op grond van de verwachtingen dienaangaande valt te berekenen wat er beschikbaar zal moeten komen in de jaren dat de gepensioneerde een uitkering geniet (waaraan hij zelf het nodige heeft bijgedragen), terwijl er bovendien rekening mee moet worden gehouden dat sommige mensen overlijden vóór hun pensioengerechtigde leeftijd en dan weduwen en wezen kunnen nalaten die ook moeten worden verzorgd. Dit alles is een hele rekenarij, maar de

Herkomst en besteding der middelen in miljoenen guldens

Herkomst der middelen		Besteding der middelen			
	1979	1978			
Stortingen van Maatschappijen	400,4	376,4	Pensioenen en Duurtetoelagen	236,8	219,1
Stortingen van Leden	91,4	84,1	Afkoopsommen	7,7	7,7
	491,8	460,5	Betaalde rente	10,3	5,6
In mindering gebrachte premie voor A.O.W. en overige Staats- en Bedrijfspensioenfonds	67,5	62,7			
	424,3	397,8			
Inkomsten uit beleggingen	322,2	276,3			
Afschrijvingen	24,2	20,4			
Verkopen, aflossingen en uitlotingen:					
- Vastrentende waarden	214,5	156,6			
- Vaste eigendommen	2,2	3,0			
- Aandelen	79,3	86,6			
- Speciale beleggingen	3,9	—			
- Kortlopende beleggingen	—	101,5			
	299,9	347,7			
Mutaties overige activa en passiva	83,6	125,0			

*exclusief overboeking van rubriek Aandelen naar rubriek Speciale beleggingen f 8,8 miljoen.

Het verstrekken van hypothecaire leningen op woonhuizen geschiedt via B.V. de Haarlemse Maatschappij voor Hypothecaire Financiering, een 100% dochteronderneming van het Pensioenfonds. Recentelijk is 'De Haarlemse' wat meer aan de weg gaan timmeren o.a. via de diverse personeelsorganisaties en verwacht wordt dat daarmee meer bekendheid onder de Shell-employés verkregen wordt.

Beleid

Dat valt dan onder het hoofdstuk 'beleid'. Dit beleid wordt tot op zekere hoogte bepaald door de te sluiten en gesloten arbeidsovereenkomsten, maar verder ook door een zeker verantwoordelijkheidsgevoel, zowel bij de betrokken maatschappijen als bij de leden. Vandaar de wat gecompliceerde bestuurlijke structuur, zodat onder het opschrift 'raad van bestuur' zes 'leden A' en 'zes leden B' de stukken hebben ondertekend.

Overigens is de Stichting voor haar gehele doen en laten onderworpen aan vrij straffe wettelijke bepalingen en een zeer streng toezicht door de overheid (Verzekeringkamer).

Langs deze weg willen wij U erop attent maken, dat er bij het secretariaat van de Stichting Shell Pensioenfonds (tel. 070-77 17 03) een brochure te verkrijgen is, getiteld:

'De pensioenregeling nader toegelicht'

Hiervan is ook een Engelse versie beschikbaar.

verzekeringswetenschap is tegenwoordig ver genoeg om dat tot in de perfectie te becijferen.

Geldontwaarding

Techniek en wetenschap kunnen weinig of niets doen tegen de geldontwaarding. Tegenover geldontwaarding staat in de financieel-economische praktijk bijna altijd een stijging van de rente. De verzekeringsmaatschappijen maken daardoor tegenwoordig nogal wat rentewinst en doen hun best met – een deel van – die rentewinst iets van de geldontwaarding op te vangen door wat meer uit te keren dan ze oorspronkelijk met de verzekeringnemer waren overeengekomen.

Deze praktijk staat nog betrekkelijk in de kinderschoenen, maar bij het Shell Pensioenfonds bestaat een concreet systeem van 'duurtetoeslagen', dat in de reglementen is vastgelegd (en dat de maatschappijen, behalve de vaste bijdragen, een lieve cent kost – ten laste van de wel eens bekritiseerde winst). Anders gezegd: met duidelijke pensioenrechten, veilige belegging in de fameuze 'vastrentende waarden' (staatsleningen, hypotheek e.d.), met actuele sterftetafels en accuratesse in administratie heeft een pensioenfonds in wezen weliswaar 'seine Schuldigkeit getan', rechtens tegenover de verzekerde en juridisch tegenover de wetgever, maar dan blijft er toch nog iets over als gevolg van de maatschappelijke ontwikkelingen (inflatie, geldontwaarding, veranderingen in de beroepsbevolking e.d.).

Zeer recent lazen wij weer een berichtje in de krant, dat een Nederlands schip ruim 60 Vietnamese vluchtelingen aan boord had genomen. De 'Nedlloyd Dejima', komende van Hongkong, zorgde ervoor dat de mensen op volle zee van hun wrakke bootje werden geplukt en in Singapore weer vaste grond onder de voeten kregen. Het zoveelste Nedlloyd schip in successie bracht wederom hoop in het leven van een groep radeloze mensen, die hun dierbare Vietnam in uiterste nood hadden verlaten.

Ook schepen van andere Nederlandse rederijen (Smitlloyd bij voorkeur) en talloze buitenlandse schepen pikten de dikwijls in kommervolle omstandigheden verkerende mensen, waaronder veel kinderen, op uit het water.

Het krantenbericht bracht ook de gedachten terug naar de 'Marinula'. Op 28 augustus van het vorig jaar nam dit schip 58 mannen, vrouwen en kinderen liefderijk aan boord en droeg ze een paar dagen later in Singapore over aan een vertegenwoordiger van de VN Commissaris voor Vluchtelingenzaken. Hoe zou het nu met die mensen gaan?

EEN JAAR VRIJHEID

Uit hoofde van een indertijd door de Nederlandse Regering genomen besluit dat zij, voor zover het door Nederlandse schepen aan land gebrachte vluchtelingen betrof, garant zou staan voor hun overkomst naar ons land, is ook de 'Marinula'-groep naar Nederland gekomen. Zij werden allereerst ondergebracht in Bussum, één van de 34 opvangstcentra voor vluchtelingen in Nederland, waarna ze in diverse plaatsen werden ondergebracht.

Het gastgezin van vier sedert begin juli in Bergen op Zoom gehuisveste bootvluchtelingen vroeg, namens deze Vietnamezen, aan Nedlloyd om een foto van de 'Marinula'. Het zou een ereplaats krijgen in het zojuist verkregen flatje. Nu is het een feit dat talloze schepen van de Nedlloyd groep reeds als 'Floating Salvation Army' hebben gefungeerd.

maar in dit geval was onze 'Marinula' bij de redding betrokken. Nedlloyd stuurde het verzoek aan ons door en dit was voor ons een aanleiding om eens in Bergen op Zoom te gaan kijken.

Onze Vietnameesjes

Op 9-hoog wonen ze dan en kwetterende, schelle stemmen klinken door tot in de hal. Via de huistelefoon is al contact gemaakt, anders zou U kunnen denken dat ze daar in Bergen op Zoom knap gehorige bouwwerken

hebben. Er komt geen einde aan de stortvloed van klanken. Een paar andere in de hal staande flatbewoners grinniken en zeggen tegen elkaar 'Aha, onze Vietnamesejes zijn thuis'. Vergissen we ons soms of leggen ze expres de klemtoon op 'onze'? 't Zou overigens wel een bevestiging zijn van hetgeen hun 'gastvader' ons even tevoren vertelde.

We zijn, alvorens naar de flat te gaan, eerst even aangegaan bij het gastgezin van de vier Vietnamezen. Een leuk gerenoveerd en knus huisje in het centrum van Bergen op Zoom. Daar woont de familie Snepvangers. Man vertegenwoordiger en vrouw werkzaam in de verpleging. Jonge mensen, die zich een ideaal hebben gesteld: trachten medemensen te helpen. En de Vietnamezen hebben hulp nodig. Erg nodig zelfs. Vooral gedurende de eerste tijd is hulp en bijstand dringend noodzakelijk. Er verblijven nu rond de 3000 Vietnamese vluchtelingen in wat ze zelf noemen 'het paradijs op aarde'. In de diverse opvangstcentra wordt veel voor hen gedaan. Maar na een verblijf van, in dit geval, ongeveer negen maanden moeten ze proberen op eigen benen te gaan staan. 'En dat valt voor de duivel niet mee', vertelde Jacques Snepvangers ons. 'Een van de eerste en misschien ook wel het grootste probleem waar deze mensen mee te maken krijgen is de taal'. Bij aankomst van deze groep in Bussum sprak iedereen Vietnamees. Degene die zich min of meer als leider van de 'Marinula'-groep had opgeworpen, een monnik, sprak een beetje Engels. Maar zoiets is een hoge uitzondering. Een eerste vereiste was dat hun de Nederlandse taal werd bijgebracht. Gedurende de periode oktober 1979 tot en met juni 1980 in totaal ongeveer 400 uur. Trouwens, dat Nederlands leren gaat ook nu stug door, want het is nog niet 'je dat', zoals later zou blijken.

Veel tijd en geduld

Hoe word je nu gastgezin van een Vietnamese familie?
Marianne Snepvangers kijkt haar man

eens aan. 'Ja, hoe gaat dat? Gewoon er in gerold. We zijn allebei nogal geïnteresseerd in sociale vraagstukken. Zitten in een kerngroep waar we mensen ontmoeten van velerlei richting. Mensen van de sociale dienst, de levensschool, het arbeidsbureau om er maar een paar te noemen. En dan neem je zo'n taak op je'.

De familie Snepvangers staat als gastgezin geregistreerd bij de Gemeente. Dat wil niet zeggen dat ze zelf Vietnamezen in huis hebben. Dat zou niet goed zijn en trouwens niet eens kunnen met het oog op de beschikbare ruimte. Maar ze hebben wel de zorg voor Pham Tuan, 22 jaar, en zijn 20-jarige vrouw Dahn Thi Phung (Thi betekent dochter van), haar 24-jarige broer Dahn Chung en een vriend van laatstgenoemde, Vuong Truong Thanh van 20 jaar. Allen jonge mensen die gaan proberen in ons land een nieuw bestaan op te bouwen. Met nog 6 Vietnamese gezinnen, verspreid over Bergen op

Zoom, beschikken ze over een ruime flat met een prachtig uitzicht over een groengebied en op korte afstand van de Oosterschelde.

Het mag voor buitenstaanders wel interessant klinken om gastgezin te zijn van Vietnamese bootvluchtelingen, maar de werkelijkheid is anders. 'Het vraagt heel veel tijd en geduld', zegt Jacques Snepvangers. 'U moet weten, de mensen hadden helemaal niets. Stelt U zich dat eens voor... In Singapore hebben ze wel wat kunnen kopen maar wat er nodig is om een flat van het allernoodzakelijkste te voorzien... ongelofelijk! Een groot deel van de vakantie hebben we besteed om inkopen met ze te gaan doen. Van theelepeltjes tot een bankstel toe. Zo veel mogelijk hebben we alles bij een groot warenhuis gekocht. 't Spaart je veel geloop naar allerlei zaken en bovendien hebben we er wat korting kunnen krijgen'.

Pham Tuan en Dahn Thi Phung zijn in

De 'Marinula', te midden van vier bootvluchtelingen en het gastgezin.

Bussum getrouwd. Uitgerekend daar hebben ze elkaar leren kennen. Ze hadden van deze en gene nogal wat huwelijksgeschenken gehad. Toen ze hier kwamen stonden die spullen nog in Bussum en zelf wisten ze eigenlijk niet meer precies wat ze daar allemaal cadeau hadden gekregen. Gevolg was dat er bij het inventariseren drie strijkijzers en 2 koffiezetapparaten bleken te zijn.

Geen telefoon

Op onze vraag of ze al goed met het Hollandse geld konden omgaan begon Marianne Snepvangers te grinniken. 'Ze hebben nog steeds geen flauwe notie van geld. In Vietnam verdienden ze gemiddeld een gulden of veertig per maand. Een pakje sigaretten kostte vijftig gulden. Wat deden ze toen ze hier kwamen? Al het geld wat ze kregen zetten ze om in sigaretten. Daar hebben we gauw een stokje voor gestoken. Een goed financieel beleid is nog ver te zoeken. Ergens toch wel te begrijpen. In hun land werd alles met de dag duurder. En niet een paar procent in de zoveel tijd zoals hier, maar 50, 80 of soms 100 procent ineens. Al het geld wat ze te verteren hadden werd binnen de kortste keren omgeruild voor verbruiks-goederen en levensmiddelen. Morgen betaal je er wellicht het dubbele voor... We houden hun uitgaven een beetje in de gaten. Overigens zou het me niet

Even wat boodschappen doen in de supermarkt.

verbazen als ze nu weer zonder geld zitten. Straks eens even naar vragen. Doelbewust hebben we nog geen telefoon voor ze aangevraagd, anders gaan ze geheid iedere dag naar Vietnam bellen.'

Ze hebben niet alleen moeite met geldzaken. Voor een gemiddelde Nederlander is het leven hier al knap ingewikkeld. Een ware papierwinkel. En als je dan nog niet eens de taal goed machtig bent, is er helemaal niet uit te komen. De familie Snepvangers heeft heel wat met ze afgelopen: naar het stadhuis, naar het consultatiebureau, naar het G.E.B., een huisarts zoeken, een tandarts en ga zo maar door. Gelukkig heeft het gastgezin veel relaties. Het was niet zo moeilijk om bijvoorbeeld aan voordelig behang en verf te komen. 'Alhoewel de Vietnamezen vrij handig bleken, hebben we het nodige aan verven en behangen toch maar door een bevriende relatie laten doen om te voorkomen dat er rare dingen zouden gebeuren. We hebben wel gemerkt dat de bootvluchtelingen zeer positief overkomen. 't Zijn vriendelijke, goedlachse mensen'. Voordat we naar het flatje gingen vertelde Marianne Snepvangers nog, dat de gewoonten en gebruiken bij deze mensen zo geheel anders zijn dan bij ons. 'We hadden er een keer gegeten en wat is vanzelfsprekender dan even de

borden en schalen naar de keuken te brengen en te helpen afwassen? Ik stond er al mee in m'n handen maar niks daarvan. Ik moest alles weer neerzetten. Uit een later gesprek werd me duidelijk dat de gasten het voor het zeggen hebben. Ze kunnen de radio aanzetten als ze dat willen, eten en drinken op welk moment dan ook, ja zelfs een dutje gaan doen in het echtelijk bed. Maar even helpen afwassen... nee, geen denken aan!

Dat ben ik

Boven op de galerij stonden ze al te wachten. Wie zou er uit de lift komen? Breed lachende gezichten toen we eraan kwamen stappen. Handen schudden. We gingen de flat binnen. Het zag er piekfijn uit. Sober, maar wil je anders? Saigon en Danang zijn ook niet op één dag gebouwd... Bij burens hadden ze al naar de kleuren-TV gekeken en over zo'n wonderapparaat zouden ze ook wel willen beschikken, hoorden we later. Jacques Snepvangers wist er een te koop voor maar 450 gulden, dus wie weet kunnen ze er binnenkort een aanschaffen. Pham Tuan spreekt al aardig Nederlands. De anderen hebben er meer moeite mee. Pham's vrouw vraagt giechelend 'Koffie? Suiker en melk?'. 'Geen suiker en graag een beetje melk'. Voor alle zekerheid herhalen we het nog eens. Ze knikt grijpend. Als de koffie

arriveert blijkt onze voorkeur toch niet goed overgekomen te zijn... wel suiker en geen melk. Maar wie zal het ze kwalijk nemen?

We laten Pham Tuan een 'Schip en Ka' van november 1979 zien. Op de frontpagina staat een foto van het bootje waarop hij en nog 57 anderen op 25 augustus 1979 Natrang verlieten. Een opvarende van de Marinula fotografeerde ze vanaf het schip. Enthousiast wijst hij naar een figuurtje op de foto. 'Ben ik', zegt hij. 'Heb foto van captain gehad'. 'Waar heb je die foto nu', vroegen we hem. Hij denkt even na, laat de vraag goed tot zich doordringen. 'In Vietnam. Heb ik met brief naar familie in Vietnam gestuurd'. Dit brengt ons gelijk op de volgende vraag. 'Hoor je wel eens wat van de achtergebleven familie in Vietnam?'. Z'n lach verdwijnt. 'Bijna niet, soms. Ik schrijf veel dikke brieven maar soms komt er antwoord, soms niet. Misschien liggen er brieven in Bussum'. Jacques Snepvangers zal er eens naar informeren.

Erg blij

'Zou je wat willen vertellen over je vlucht uit Vietnam?' Pham wil dat wel. Hij woonde in een middelgrote stad, 400 kilometer ten Noorden van Saigon. Was onderhoudsmonteur op een suikerfabriek. Met 40 anderen van de fabriek zijn ze gevlucht met hulp van de eigenaar van de fabriek die voor hen een boot kocht. Pham rent de kamer uit. Zou de herinnering hem te machtig worden? Even later komt hij terug met een wit shirt met daarop het embleem van de fabriek waar hij werkte. Trots laat hij het ons zien. 'Moet je goed bewaren als souvenir'. 'Ja, ja bewaren, souvenir van fabriek'. Na deze onderbreking gaat hij door met z'n verhaal. Hoe ze ongezien Vietnam hebben kunnen verlaten en drie dagen hebben rondgedobberd. Toen kwam er een vliegtuig over dat, wat later bleek, hun positie doorgaf aan de 'Marinula'. 'Marinula heeft ons gered, wij zijn erg blij'. Op dat moment gaven we hem een grote ingelijste foto van het schip. 'Voor jullie'. Even was hij sprakeloos maar dat

was maar voor heel even. 'Kijk, aan deze kant zijn we op het schip gekomen' en hij wijst de plaats aan. Plotsklaps praat hij druk in het Vietnamees met z'n vrouw en z'n vrienden. We zitten er niet begrijpend bij. 'He Pham, wat is er?' Na veel moeite komen we er achter dat hij 'verschrikkelijk' tegen zijn landgenoten zit op te scheppen. 'Marinula verschrikkelijk mooi en verschrikkelijk lekker eten. Mensen verschrikkelijk aardig. 'Marinula' verschrikkelijk veel groter dan 'Nedlloyd Steenkerk'. 'Hé, wat is dat, zijn jullie niet allemaal door de 'Marinula' gered?'. 'Nee, ik wel. Zij (en hij kijkt naar z'n vrouw) niet en hij ook niet', wijzende naar z'n zwager. 'Zij Nedlloyd Steenkerk, ik Marinula'. We lachen met ze mee. Dahn Chung, de broer van z'n vrouw, was visser en Vuong Truong Thanh automonteur. Ze praten liever niet over hun belevenissen. Wel willen ze kwijt dat ze erg naar hun familie verlangen. De vader van een van hen zit in een heropvoedingskamp omdat hij militair was ten tijde van de overname door de communisten. Wat hij daar momenteel te verduren heeft laat zich slechts raden. Volgens berichten wachten in Vietnam nu zo'n 4000 mensen op hereniging met hun verwanten in Nederland. Een land waar ze een jaar geleden nog nooit van hadden gehoord.

Studeren

'Wat doen jullie de hele dag?' Het is wederom Pham Tuan die het woord neemt. 'Slapen, boodschappen doen, fietsen en... (hij denkt even na) studeren'. 'Studeren?' 'Ja, Nederlands leren'. Oh ja natuurlijk, we waren het haast vergeten. 'Veel fietsen', zegt Dahn Chung en hij barst in onbedaarlijk lachen uit. Enfin, het zal wel goed zijn. De fietsen komen van het politiebureau. Allemaal gestolen karretjes die niet meer door de rechtmatige eigenaars zijn opgehaald. De bootvluchtelingen is op het hart gedrukt ze stevig op slot te zetten als ze ergens moeten zijn, want in Nederland wonen nogal wat mensen die het verschil tussen mein en

dein niet zo goed kennen, om het op z'n zachtst te zeggen.

'Kennen jullie de burens al?' vragen we. 'Ja, heel goed'. Weer lachen ze breeduit. 'Hier groot feest geweest. Wel 20 mensen'.

Ter verduidelijking legt Jacques Snepvangers uit, dat ze alle naaste burens hebben uitgenodigd om kennis te maken. Het is een daverend succes geworden. 't Zal niet het laatste feest zijn geweest...'

Toch is niet alles rozegeur en maneschijn. Er zijn ook mensen die het niet kunnen verkroppen dat de bootvluchtelingen al zo snel een huis kregen toegewezen en zij nog op de wachtlijst bleven staan. Overigens volkomen begrijpelijk dat dit steekt. Maar zouden deze Vietnamezen met alles wat ze hebben meegemaakt en vooral de gedwongen scheiding van hun ouders, broers, zusters en verdere verwanten niet even eerder voor een eigen home in aanmerking komen?

'Voordat we de vraag konden stellen begonnen ze er zelf al over. 'Wij willen hard werken! Zelf geld verdienen'. Marianne Snepvangers vertelt ons dat deze mensen zitten te snakken naar werk. De hele dag nietsdoen gaat ze mijlenver de keel uithangen. Gezien de vooropleiding en ervaring zal het vinden van een job niet zo moeilijk zijn. Voor Dahn Chung zal het wat moeilijker worden. Hij was visser. Maar het zijn goedwillende mensen, die alles op alles zullen zetten om niet meer afhankelijk te zijn van anderen.

Pham Tuan heeft ons gesprek aardig kunnen volgen. Dit blijkt wel uit zijn woorden: 'Als ik goed Nederlands kan, ga ik op markt staan met papier 'Ik wil werk'...'

Het wordt tijd om op te stappen. Bij het afscheid worden weer druk handen geschud. Ze blijven net zo lang op de galerij staan zwaaien tot we in de lift zijn verdwenen.

Het ga jullie goed. Laten we hopen dat jullie nog eens naar Vietnam terug kunnen gaan om in alle vrede en rust, temidden van jullie familie en vrienden, mee te helpen het zwaar geteisterde land weer op te bouwen.

In memoriam

Op 12 augustus jl. bereikte ons het bericht dat in de voorgaande avond, tijdens zijn vakantie op de Veluwe, plotseling was overleden 1e stuurman C. L. Heijboer. De heer Heijboer behaalde op 14 juli 1961 het diploma BS aan de Hogere Zeevaartschool te Delfzijl en trad op 28 augustus 1961 bij onze maatschappij in dienst als stuurmansleerling. Hij doorliep de verschillende rangen en werd op 1 mei 1974 aangesteld als 1e stuurman.

Sedert 18 oktober 1976 was hij - met enkele onderbrekingen - werkzaam als veiligheidsinstructeur. Na afloop van zijn huidige verlof zou hij weer als 1e stuurman op onze vloot worden tewerkgesteld. Dit heeft helaas niet zo mogen zijn.

Stuurman Heijboer was zowel op de vloot als op kantoor, waar hij ter voorbereiding op zijn taak als veiligheidsinstructeur ook enige tijd werkzaam is geweest, een bijzonder gewaardeerd medewerker. Niet alleen zijn serieuze benadering van zijn taak, maar ook zijn sympathieke en bescheiden houding, maakten hem tot een goed collega, en voor velen, een vriend.

Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote en zoon. Wij hopen oprecht dat zij de kracht zullen vinden deze zware slag te boven te komen. Wij wensen hun, mede namens alle collega's op de vloot en aan de wal, alle sterkte toe.

SCHOON SCHIP

Behouden vaart

Dat wenst hoofd-werktuigkundige W. van Kemp alle collega's, aan de wal en op zee, nu zijn tewerkstelling bij de NAM van een tijdelijke in een permanente is overgegaan.

Naamgenoot

Hé, wat is dat? In een flits zagen we een zeer bekende naam op de boeg van een schip staan. Hadden we het goed gelezen? Snel een blik in de spiegels van de auto. Er kwam niets achter ons. Remmen en achteruit terug naar de plaats waar we zoëven de naam hadden gelezen. En ja hoor, daar lag ze, de 'Macoma'. Een lilliputtertje vergeleken met de onze maar wel een tanker. En ook nog in

Shell kleuren. Het was een bunkerbootje voor Delfzijl en omstreken. Wij nog kijken of er nog andere schepen van 'onze' vloot lagen, de 'Vitrea' of zo. Maar helaas niet te zien. Bestaan misschien wel, maar op dat moment ergens anders in het Groningse land.

Dank

Gaarne willen wij langs deze weg alle opvarenden van de 'Latirus' hartelijk bedanken voor het prachtige bloemstuk dat wij ter gelegenheid van ons huwelijk op 20 juni jl. mochten ontvangen.

John en Mary Schippers

'Ode to water'

Ook voordat de 'Ficus' van S.T.U.K. werd overgenomen deed zich het waterprobleem op korte reizen gelden, getuige het onderstaande gedicht, gemaakt door een onbekend gebleven (voormalig) opvarende.

*When anchored off these 'Beach Resorts'
the engineer in charge reports
that water 'just cannot be made'
a problem common to the trade.*

*So everyone on board should seek
to shower only once a week
and should you do it with a friend
be careful when and where you bend.*

*When washing clothes on Doby Day
do not use the pre-wash way
wash as much gear as you can
and help save water for the man.*

*If we all economise
Restrictions just might not arise
so gentlemen- and ladies too
the problem now will rest with you!*

SCHOON SCHIP

MET PENSIOEN

Recordcijfers voor 'De Beer'

Driehonderd zeevarenden op bezoek. En dat op één avond. Een absolute topper voor het Internationaal Centrum voor Zeevarenden 'De Beer' op de Europaweg nummer 210 in Rozenburg. Door de dichte bommenrij niet zo snel te ontdekken vanaf de grote weg, maar wie de aanwijzingsborden in de gaten houdt kan dit uiterst moderne centrum niet missen.

De cijfers over het tweede kwartaal van dit jaar gaven een totaal aantal zeevarenden tijdens avondbezoek van 13776. Ten opzichte van de aantallen over het overeenkomstige kwartaal 1979 een stijging van meer dan 1000! Het aantal overnachtingen liep iets terug. Verder lazen wij in het kwartaalbericht, dat maar liefst 84 scheepselftallen gebruik maakten van de voetbalvelden, tegen 72 vorig jaar.

Aanwezigheid niet gewaardeerd

Eind juli kwamen er bij een Haags dagblad talloze

telefoontjes binnen van verontruste badgasten over een Shell-tanker die al geruime tijd voor de kust, dicht bij Scheveningen, ten anker lag. Door het mooie heldere weer was de Shell schelp op de schoorsteen van de 'Dallia' heel duidelijk te herkennen. Geschrokken door de kranteberichten over het tankerongeval in Europoort, waar een Liberiaanse VLCC bij het lossen plotseling doorknakte, deden de meest wilde geruchten de ronde onder de duizenden zoonabidders. Het schip zou zijn vastgelopen. Nog even en het zou in tweeën breken. Strandtenthouders zagen al grote olievelden naar het strand komen... Alle opwinding was gelukkig overbodig. De 'Dallia' lag gewoon op orders te wachten. Van het gedwongen stilliggen werd gebruik gemaakt om wat onderhoud te plegen aan boord. Inmiddels heeft de 'Dallia' de ankers weer gelicht om in Flotta lading te gaan innemen.

Oefening

Een 'getim' telex, dat recentelijk in het kantoor in Londen arriveerde, zou een schok hebben teweeggebracht in het 'marine department' aldaar, ware het niet, dat het bericht tevoren gepland was. Om na te gaan in hoeverre de

'casualty procedure' effectief was, was aan een gezagvoerder van een van de grote gastankers gevraagd een gefingeerd telegram te sturen over een aanvaring op zee. Diezelfde gezagvoerder was opdracht gegeven in het nep-bericht in ieder geval te melden, dat zowel bunker- als ladingtanks van zijn tanker waren beschadigd, een situatie die hopelijk nimmer zal voorkomen, maar in ieder geval een groot aantal bij een ongeval betrokkenen zou wakker schudden. Dat deed het bericht dan ook, maar dan wel letterlijk, want het arriveerde om 03.45 uur, dus midden in de nacht. Zo'n 30 mensen werden uit bed gebeld, zelfs één onder de douche vandaan, maar dat was dan ook degene belast met de perscontacten. Hoe dan ook, naarmate enkele tientallen collega's zich naar het kantoor haastten, was het zaak in ieder geval de portier erop voor te bereiden, dat hij bezoek kon verwachten. Maar goed ook, want zo midden in de nacht arriveerden de betrokkenen uiteraard ongeschoren, terwijl hun kledij niet altijd getuigde van de juiste smaak. Het bleek overigens een goede oefening, waaruit weer wat lessen konden worden getrokken. Men wil nu binnenkort wederom een dergelijke oefening houden, waarbij op kantoor het verlangen leeft, dat men aan boord het moment van verzenden van het bericht wat beter uitkiest.

In juli 1947 behaalde de heer N. A. Jager het diploma AS aan de Zeevaartschool in Vlissingen. Daarna bracht hij zijn leerlingentijd door op diverse schepen van de Rotterdamse rederij Hudig en Veder.

Na zijn aanname bij onze maatschappij vertrok hij op 12 januari 1950 met het passagiersschip 'Oranje' naar Singapore, alwaar de heer Jager begin februari als 4e stuurman op de 'Aldegonda' werd tewerkgesteld. Op 1 juli van datzelfde jaar werd hij aangesteld als 3e stuurman. Gedurende ruim een jaar, van maart 1951 tot april 1952 kon de Koninklijke Marine over zijn diensten als reserve officier beschikken.

In april 1952 kwam de heer Jager als 3e stuurman op de 'Gadila'. Hierna was hij geruime tijd te Curaçao werkzaam op C.S.M. schepen met voor velen bekende namen ('Glessula', 'Gomphina', 'Manuela'). Midden 1959 verliet hij Curaçao aan boord van de 'Kenia'.

Na het doorlopen van de onderscheidene stuurmansrangeringen werd hij op 16 december 1974 aangesteld als gezagvoerder. Over vele schepen heeft kapitein Jager sindsdien het bevel gevoerd. Een ware vloot, 'Acila', 'Viana', 'Capiluna', 'Vlieland', 'Patro', 'Vitrea'. Op 17 juli van dit jaar droeg hij in Petit Couronne het commando over de 'Cinulia' over aan zijn opvolger. Zelf ging hij voor de laatste keer in actieve dienst met verlof. De datum van zijn pensionering is 1 oktober 1980.

Gehuwd

24.7: P. J. Farla 5e wtk., met mw. A. Knollenburg;
25.7: P. van Noort, 4e wtk., met mw. Y. Hakkers;
8.8: H. Reiling, 2e stm., met mw. R. Luchies;
15.8: J. M. G. M. van Kooten, 4e wtk., met mw. M. Dekker;
15.8: A. K. Vennik, 5e wtk., met mw. K. Bennet.

Geboren

22.07 Robert-Jan en Laurina Adriane, zoon en dochter van H. Otter, hoofd voeding en mw. T. Otter-Borgdorff.
4.8: Laura, dochter van K. Wagenaar, 5e wtk., em mevr. M. Wagenaar-Boer;
8.8: Elisabeth Gerarda Adriana, dochter van F. A. J. Boot, 2e wtk., en mw. S. H. Boot-Timmerman.

Overleden

11.8: C. L. Heijboer, 1e stm.

Aflossingen

gezagv.: P. R. Brunet de Rochebrune, H. A. Schelvis, D. de Boer, N. A. Jager, C. P. Donken, H. H. J. Dijkhuizen, J. M. Hillen, J. Bosman, P. B. Hibma, J. S. Schregardus, P. J. P. Siebesma;
1e stl.: R. P. Jager, A. van Leeuwen, A. J. de Kraker, R. W. Overdijkink, F. J. Kronenberg, J. Korving, S. Termeer;
2e stl.: L. A. H. Vader, D. Dankkaart, C. H. M. Buckens, M. C. Kalkman, J. S. de Vos, C. van de Vrie, W. T. van den Berg, L. H. Stevens;
3e stl.: R. R. Hoep, A. Leffers, W. P. G. Nowé, A. Zwieters, J. S. Bakker, R. A. S. Vermeulen, E. M. van Dijk, J. de Boer, P. J. Prenen, C. Groenendaal, W. H. Nibbelink, W. van Dijk, L. van den Ende, P. W. F. Bos, C. A. M. Rovers, L. H. G. J. H. Glansbeek, W. A. Engelen, M. A. J. Sanders;
4e stl.: A. M. G. van den Hurk, F. van Kuyk, J. H. A. Vermin, D. Gadjradi;
stag. stl.: H. Oudenes, R. J. M. van Uffelen, M. P. van Tuyl, H. K. Schuurman, J. G. Deurwaarder, K. G. E. van Lieshout, J. M. van Dongen, R. A. J. de Vries, H. P. Kapma, E. Barsingerhorn;
radio-off: J. Damme, B. de Zaayer, J. W. Hendricks;
hfd. wtk.: J. de Jong, J. L. 't Mannetje, W. Muis, F. L. Alexandre, R. A. Risseeuw, C. G. Pusch, A. J. Baerveldt, B. Oudkerk, P. A. Ankerman;
2e wtk.: P. Kooyman, P. Dekker, R. H. de Haan, J. A. Maassen, R. J. Doorneveld, F. A. M. Vergroesen, E. E. Kreune, A. Houwaard, T. Scholte, J. Klemann, J. G. van Werd, H. J. Lammertink;

3e wtk.: J. Verlinde, F. H. de Jong, J. Water, A. E. de Bruyn, P. D. Koudenburg, C. Castelijns, J. P. van de Water, H. R. Muysson, R. M. van Ham, M. W. M. van der Burgh;
4e wtk.: J. W. Hermanie, W. M. de Vries, J. W. Jongkind, T. den Dekker, J. F. Bijlsma, A. M. Oonk, R. Dorrenboom, J. de Klerck, P. F. M. Kösters, W. G. Kole, Vos, J. Bijloo;
5e wtk.: K. Wagenaar, A. H. Bimmel, B. A. Kloosterman, A. K. Vennink, A. C. van der Ham, R. Groeneweg, M. J. Hoekman, K. H. Lugthart, R. J. Verspoor, A. M. V. Beulen, J. C. Boogaarts, R. van der Heide, L. van der Valk, L. A. A. Visser, M. H. Tjeldeman, W. Mourits;
stag. wtk.: M. Punter, T. E. Ekel, J. G. Verbeek, J. K. Pilaar, A. J. M. Thuys, G. Ipreburg, T. ter Stege, R. Bomhof, B. Scholten, J. Zaagman, H. van Weenen, H. T. J. Meyer, P. H. Bastin;
sch. vakman 1: J. P. de Landes, W. Gerritsen, W. Kesteloo, R. Croese, J. A. J. de Groot, J. Westerhuis;
sch. vakman 2: M. Temmerman, F. D. P. Croes, C. A. Wijnschenckdom, A. F. den Hengst, G. J. Ros, W. den Heyer, R. T. Slump;
alg. sch. vakman: E. B. de Niet, J. H. Oosterhof;
sch. gezet a/w: R. B. A. Spronck, P. C. Groen;
aank. sch. vakman: J. Visser, J. Vriendjes, C. C. Braem, O. Heerliën, S. H. J. Gieling;
aank. sch. gezet a/w: M. Los;
hoofd voeding: B. Gohres, W. A. van Noort, C. F. van der Ende;
sch. kok: O. A. Looyen;
hoofd bediende: J. L. F. Romen;
bediende: P. H. van Leeuwen, H. A. Gard, A. Vrolijk, P. R. Klooster.

Tewerkstellingen en overplaatsingen

m.s. Abida: 2e stm. C. J. de Boer, 4e stm. E. N. de Vries, stag. stm. A. de Klerck, D. J. G. Fey, wnd. 4e wtk. J. E. de Fretes, stag. wtk. P. F. G. F. Moreu;
m.s. Acila: gezagv. L. J. Hirs, wnd. 3e stm. M. R. Vogelpoel, 4e stm. H. de Roo, stag. stm. J. R. N. de Bode, hfd. wtk. H. L. de Koning, wnd. 2e wtk. L. F. Kruij, 4e wtk. T. W. P. B. Vermolen, 5e wtk. A. B. M. Bokkers, W. Jongens, stag. wtk. W. J. D. M. Gakes;
m.s. Acmaea: radio-off. M. H. B. Roobol, hfd. wtk. J. E. Weidema; sch. vakman 2 C. P. van der Helm;
m.s. Acteon: hfd. wtk. S. Neeleman;
m.s. Cinulia: gezagv. J. Klein Roseboom, hfd. wtk. H. Kuyper;
m.s. Crania: 3e stm. C. J. Wijngaarden, 4e stm. J. W. Torbijn, wnd. hfd. wtk. F. Bakker;
m.s. Dallia: 1e stm. F. B. Schröder, 4e stm. E. J. D. de

Onze vlootjubilaren

H. H. Apfel
hfd. wtk.
25 jaar op 14.10.80

J. H. A. J. Orië
hoofd voeding
10 jaar op 22.10.80.

Leeuw, 2e wtk. C. Hemmer;
capataz M. Nieto Dacosta, man. esp. J. C. Perez Fernandez, 2e man. J. L. Perez Hermo, M. Vieitez Vieitez, mar. int. A. Acuna Germade, S. Dominguez Castro, A. Fernandez Garcia, G. Figueroa Garcia, J. L. Martinez Vila, J. Rodriguez Goberna, A. Sotelo Barroso, F. Zabala Calvino, cam. maydo. A. Otero Garcia, cam. A. Dieguez Garcia, S. Vilar Iglesias.
m.s. Daphne: gezagv. J. H. Korsen, 4e wtk. J. L. M. Peeters, 5e wtk. H. Hendrikse, F. C. H. Roete; sch. vakman 1 W. H. Klein, sch. gezet a/w P. Raams, N. H. van der Geugten, G. Buys, D. Rovers, bediende P. de Vries.
m.s. Diadema: wnd. 3e stm. M. Kuyt, wnd. 2e wtk. J. Boon, 5e wtk. J. Lijkelema;
m.s. Diloma: 4e stm. B. de Roos Nieuwkamp;;
m.s. Dione: stag. stm. H. E. Becht, E. M. C. M. Settels, hfd. wtk. O. K. Nicolai;
m.s. Dosina: 4e stm. F. de Heer, 2e wtk. J. H. M. A. van Jaarsveld, 4e wtk. R. Koudstaal, 5e wtk. R. Roor;
m.s. Felania: stag. stm. M. C. Schenk, wnd. 4e wtk. P. Molendijk, stag. wtk. R. M. van der Valk, bediende L. L. Teeveer;
m.s. Felipes: 2e stm. M. M. Scheele, 2e wtk. H. Brand;
m.s. Flammulina: hfd. wtk. C. L. Fehrmann, wnd. 2e wtk. T. J. van Lammeren, 3e wtk. O. Wink, alg. sch. vakman M. L. Delhay, G. H. Clever, J. R. Ecoma-Verstege;
m.s. Fossarina: wnd. 1e stm. C. D. Kromhout, 4e wtk. A. Harkink, alg. sch. vakman J. J. F. M. Coppelmans, K. G. J. Schefferlie, L. J. Afink, aank. sch. vakman A. W. Weerheim, G. Ammeraal, hoofd voeding J. M. C. Verjans, hoofd bediende O. H. Noorman.
m.s. Fossarus: 1e stm. J. Broekmeyer, 3e stm. E. E. de Rijcke, 3e wtk. P. J. van den Ende, bediende L. de Kramer;
m.s. Fulgur: gezagv. P. Cammel, 1e stm. H. J. de Vries, 2e stm. C. B. Sliker, wnd. 3e stm. A. R. Pieters Graafland, 2e wtk. E. Dallinga, sch. kok F. R. Stoker;
m.s. Fusus: 3e stm. J. Ghijssels, 2e wtk. B. R. Verhoog, 4e wtk. H. M. Zwanenburg;
s.s. Kylix: stag. stm. R. Raap, R. F. Haarsma, radio-off. D. J. Hage,

3e wtk. J. C. van Koten, 5e wtk. M. P. Kesting;

s.s. Laconica: wnd. 3e stm. A. Bergsma, stag. stm. W. A. Abbas, C. P. M. van der Louw, 3e wtk. R. F. Hamar de la Brethonière, 5e wtk. A. P. P. van den Broek, stag. wtk. B. N. Gerritsen, M. P. M. Boeren;

s.s. Latia: gezagv. A. Post, 2e stm. E. Hietbrink, 3e stm. R. C. M. Brunia, 4e stm. W. J. Levering, stag. stm. J. W. Beekelaar, radio-off. W. Molenaar, 3e wtk. C. Brasser, 5e wtk. N. A. Hoek, E. R. J. van der Sleen, J. Melis: hoofd voeding R. A. de Lange.

s.s. Latirus: gezagv. W. Welbie, wnd. 3e stm. A. C. M. Morrien, stag. stm. E. A. van der A, 2e wtk. J. M. van de Wal;

s.s. Lepton: 4e stm. R. P. C. van Leeuwen; Sch. vakman 1 R. Stuijzand, hoofd voeding H. W. J. van Haarst, bediende J. A. Pronk.

s.s. Macoma: gezagv. J. H. A. Budding, 4e stm. S. A. Forsten, stag. stm. S. A. Griede, B. E. van Unen, J. A. A. Schreuder, 5e wtk. J. F. Wind, W. J. Cheizoo;

s.s. Marinula: 3e wtk. T. van de Ruit, 5e wtk. A. C. J. J. van Unen;

s.s. Meta: gezagv. M. Hus, 1e stm. F. J. Kronenberg, 3e stm. P. W. F. Bos, stag. stm. H. J. Timmerman, T. D. van Waardhuizen, hfd. wtk. D. Gooris, wnd. 3e wtk. E. H. van den Brink, 5e wtk. G. de Vries, G. J. M. Welten, A. M. van der Marel; capataz C. Boo Davila; man. esp. J. Crespo Gonzalez; 2° man. J. Fernandez Dacosta; mar. int. J. L. Aragunde de la Torre, A. Boulosa Dacosta, E. Gonzalez Fernandez, A. Guisande Martinez, P. Lorenzo Alonso, J. Rajo Fernandez, R. Vicente Dominguez; Jefe de f. M. Fernandez Blanco; coc. G. DA Rocha Valverde; cam. maydo J. - C. Comesana Rey; cam. B. A. Otero Requejo.

s.s. Mytilus: 3e stm. J. B. Winkelhuis, sch. vakman 2 R. S. Brak; capataz F. Ruiz Veiga; man. esp. R. Lago Vilas; 2° man. D. Bouza Alonso; mar. int. E. Gestido Martinez, J. R. Gomez Lomba, J. Lopez Martinez, L. Martinez Duran, M. Pereira Rodriguez, U. Riobo Riobo, M. Santome Canedo; 2° mar. int. E. Peon Cajide; coc. A. Lorenzo Miguez; cam. maydo J. Villaverde Boullon; cam. V. S. Fernandez Moreno, F. Loureiro Gonzalez.

m.s. Niso: gezagv. H. Unger, 2e stm. J. van Rooyen, stag. stm. B. Hoitink-

s.s. Ondina: wnd. 3e stm. E. Hogkamer, 4e stm. H. de Looff, 2e wtk. C. G. van der Zwet, 5e wtk. R. de Vries;

s.s. Onoba: gezagv. F. A. Visser, 4e stm. P. J. J. van den Berg, stag. stm. A. J. A. Linthorst, M. A. M. van den Bergh, stag. wtk. R. Bode, R. H. Hadders, sch. vakman 2 W. Kappert;

s.s. Sepia: gezagv. F. Klaassen, stag. stm. S. E. Pronk;

m.s. Tagelus: 3e stm. P. S. Jaarsma;

s.s. Viana: sch. vakman 2 E. D. van Leeuwen;

s.s. Vitrea: gezagv. M. A. Messelaar, sch. vakman 2 M. Jelsma;

s.s. Zafra: 2e stm. B. M. Stubbe, wnd. 3e stm. R. C. J. Koreman, wnd. 3e wtk. H. Sterrenburg, sch. vakman 2 M. P. Neleman.

s.s. Zaria: hfd. wtk. F. in 't Veld, 2e wtk. J. A. de Groot, wnd. 4e wtk. P. J. M. Heyns.

Uitdienst getreden

2e stm.: F. L. A. Bloot, C. van de Vrie;

3e stm.: P. Haas;

4e wtk.: J. Wijnmalen;

5e wtk.: A. Vastenhoud, A. Molenaar;

Sch. vakman 2: A. G. M. Barends, P. van Vugt, O. E. ten Zeldam, J. A. A. M. van Tol.

Tijdelijke tewerkstelling

2e stm.: W. J. Netelenbos - Shell Petroleum Development Company of Nigeria Ltd.

2e stm.: W. L. Westhoff - Shell Tankers B.V. walorganisatie afd. DFP/7;

Aangesteld als

gezagv.: C. P. Donken, P. R. Brunet de Rochebrune, G. Verbrugh;

hwtk.: R. A. Risseeuw; W. Muis; hoofdvoeding: R. A. de Lange; sch. kok: L. H. Thibaudier;

H. Kuypers
per 16 maart 1980 aangesteld als hoofdwerkvoerder en op 17 juli 1980 tewerkgesteld aan boord van het m.s. 'Cinulia'.

L. J. Hirs
per 22 april 1980 aangesteld als gezagvoerder en op 29 juli 1980 belast met het commando over het m.s. 'Acilia'.

Behaalde diploma's

2e stm. G. H. V.: C. J. Wijngaarden, J. B. Winkelhuis, P. A. D. Bouwman; 'C': C. G. van der Zwet;

Terug van tijdelijke tewerkstelling

3e wtk.: F. van den Boogaard - Shell Curaçao N.V.;

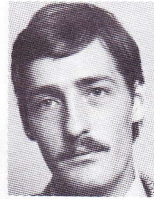
Met pensioen

sch. gezel a/w: A. J. Hordijk.

Nieuw in dienst getreden vlootpersoneel:

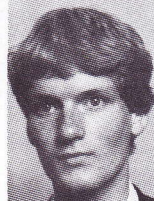
H. de Looff
4e stm.

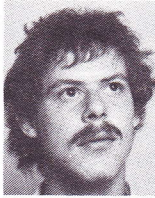
H. de Roo
4e stm.

E. J. D. de Leeuw
4e stm.

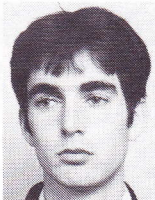
B. de Roos
Nieuwkamp
4e stm.

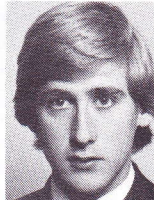
P. J. J. van den Berg
4e stm.

E. N. de Vries
4e stm.

S. A. Forsten
4e stm.

W. J. Levering
4e stm.

R. P. C. van Leeuwen
4e stm.

F. de Heer
4e stm.

J. W. Torbijn
4e stm.

A. B. M. Bokkers
5e wtk.

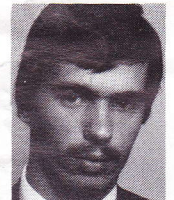
H. Hendrikse
5e wtk.

F. C. H. Roete
5e wtk.

P. Molendijk
5e wtk.

E. R. J. van der Sleen
5e wtk.

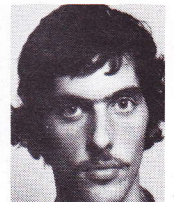
R. Roof
5e wtk.

M. P. Kesting
5e wtk.

A. M. van der Marel
5e wtk.

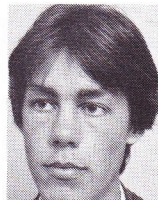
G. J. M. Wetten
5e wtk.

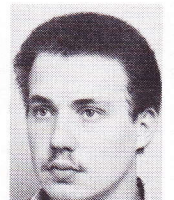
A. C. J. J. van Unen
5e wtk.

A. A. U. Pieters
sch. vakman 2 W

J. H. Wisse
sch. vakman 2 W

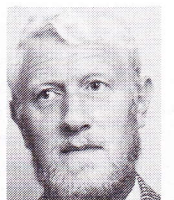
P. Maasbach
sch. vakman 2

WAL

In dienst

M. i. v. 15-7 Mw. S. R. Hoetahaan - DFP/3

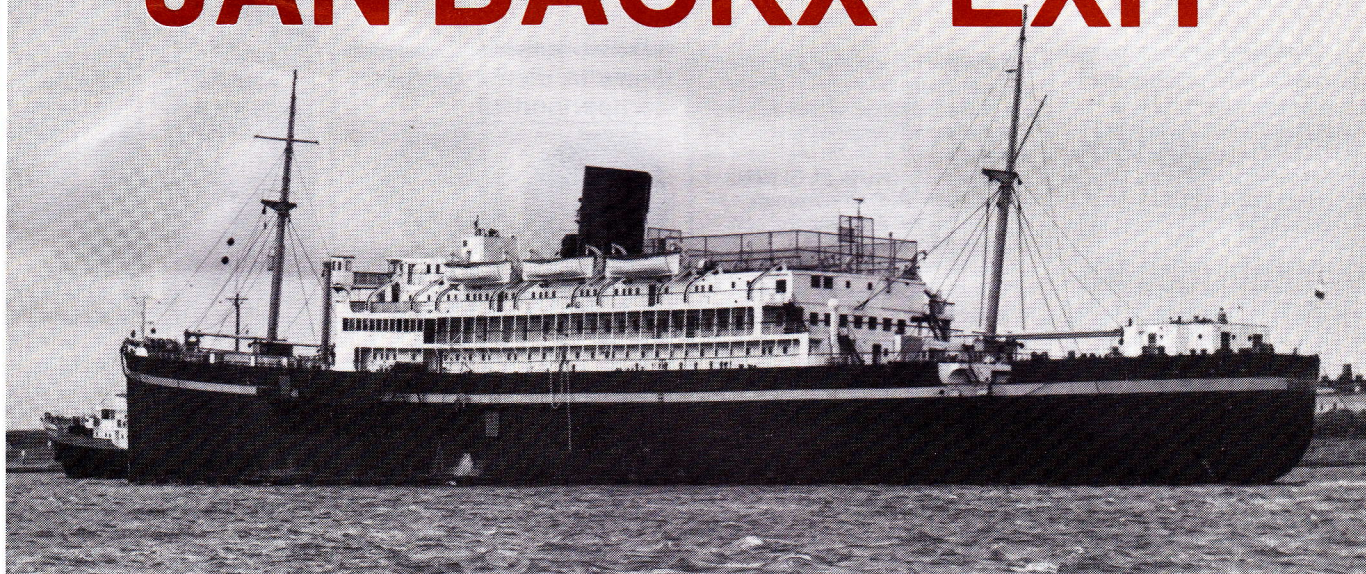
M. i. v. 1-8 A. Vasbinder - DFP/3

Jubileum

19-9-80
J. E. Rakers
30 jaar

'JAN BACKX' EXIT

Op vrijdag 8 augustus jl. verliet de 'Jan Backx', aan de tros genomen door de 'Zwarte Zee', de haven van Rotterdam met bestemming Spanje. Slopers zullen zich daar op het ruim 40 jaar oude schoolschip storten en het in korte tijd in mootjes branden. Het schip liet een gapend gat achter in de Rotterdamse Parkhaven. Net of er een kies was getrokken op een goed zichtbare plek in je mond. Maar voor de 'Jan Backx' komt geen drijvende vervanger terug, geen prothese dus.

Past sentiment nog in deze tijd? Immers, de Havenvakschool die bijna 15 jaar een dankbaar gebruik heeft gemaakt van dit voormalige Britse passagierschip, beschikt nu over een vaste behuizing aan de wal. Ook het sedert augustus 1967 op de 'Jan Backx' gehuisveste internaat van de Rotterdamse Zeevaartschool heeft haar heil aan de wal gezocht. Wij vernamen zojuist dat het voor dit doel geheel verbouwde pand aan de Blokmakersstraat 46 in Rotterdam op 9 oktober a.s. officieel zal worden geopend.

Twee passagiersschepen

Binnen een uur gingen op die 8e augustus twee passagiersschepen naar zee. Voorop de gesleepte 'Jan Backx' en daarachter de in tiptop-conditie verkerende voormalige 'Maasdam' van de H.A.L., sinds 1968 onder Poolse vlag als 'Stefan Batory'. De eerstgenoemde had een enkele reis Bilbao voor de boeg en de 'Stefan Batory' zal, als de voortekenen niet bedriegen, de haven van Rotterdam nog vele malen aanlopen. Hoe kwam men ertoe om in 1965 een schip aan te kopen als 'dépendance' van de Havenvakschool? Door de toenemende belangstelling in

Op weg naar de sloop

die jaren voor de havenberoepen bleek de bestaande school aan de Waalhaven te klein. Er waren toen al plannen voor een tweede school, maar om diverse redenen werd besloten tot aankoop van een schip dat als drijvende school dienst kon doen totdat de tweede school gereed zou zijn. Het oog viel op de in 1938 gebouwde 'Cilicia', een schip van 11137 ton bruto en voorzien van twee 4-cilinder Doxford dieselmotoren van elk 5400 apk. Op 21 oktober 1937 was het schip in Glasgow tewatergelaten en in juli 1938 werd de 'Cilicia' door de Anchor Line uit Glasgow in dienst gesteld voor de dienst Liverpool-Bombay. Tijdens de oorlogsjaren heeft het zowel in- als uitwendig fraaie schip achtereenvolgens als hulpkruiser en troepentransportschip in geallieerde dienst gevaren. Zonder kleerscheuren kwam het de oorlog door en bleef tot 1965 bijna onafgebroken in de India-dienst van de Anchor Line. Aan het einde van een lange loopbaan, waarin in totaal 1.700.000 zeemijlen werden afgelegd, dat is ongeveer

80 maal de aardomtrek, ging het schip voor 150.000 pond sterling naar de Stichting Vakopleidingen Havenbedrijf.

Fraaie betimmering

Op 31 januari 1965 arriveerde het schip op eigen kracht in de Rotterdamse haven. Teneinde aangepast te worden aan de gestelde eisen onderging de 'Cilicia' bij de Verolme werf op Rozenburg een verbouwing, waarbij zoveel mogelijk de originele staat van het schip bleef gehandhaafd. Omstreeks september 1966 verliet het inmiddels 'Jan Backx' genoemde schip de werf om plaats te gaan nemen op de kop van de Parkhaven. En dat voor een periode van 15 jaar. In Rotterdam op bezoek zijnde toeristen belanden meestal wel op de Parkkade en omgeving en honderdduizenden mensen zullen in de loop der tijd hun hoofd in de nek hebben gelegd om op te zien naar het hoog boven de kade uitstekende zeekasteel. Velen hebben ook staan kijken naar het in- en uitladen van alle soorten goederen door de leerlingen. De laatste jaren behoorde het behandelen van containers eveneens tot het instructiepakket. Getracht is nog om de fraaie houten betimmering aan boord te behouden voordat de sloophamers hun vernietigende werk zouden gaan doen maar helaas is dit niet gelukt. Het verwijderen hiervan had onherstelbare schade aan het houtwerk tot gevolg en men heeft het toen maar laten zitten waar het zat. De 'Jan Backx' heeft nog twee zusterschepen gehad. De in 1937 gebouwde 'Circassia' werd in 1966 in Spanje gesloopt. Het andere schip, de 'Caledonia' heeft nog 5 jaar, van 1965 tot 1970, in Amsterdam dienst gedaan als woonschip voor studenten. Ze is in 1970 in Hamburg tot schroot verwerkt.